

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. III. 37. 575/2015/14. szám

A Kúria az elsőfokú eljárásban dr. Boros György pártfogó ügyvéd, a felülvizsgálati eljárásban dr. Fecskovics Erzsébet pártfogó ügyvéd által képviselt (...) felperesnek a (...) jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros Kormányhivatala alperes ellen építési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. április 21. napján kelt 15.K.31.776/2014/33. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 37. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.31.776/2014/33. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket és a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felperes 2012. május 7-én kelt beadványában a Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatala Városüzemeltetési Főosztályától kérte a Budapest (...) szám alatti .../8 hrsz-ú ingatlant érintően az általa megjelöltek teljes körű kivizsgálását. A 2012. november 15-én kelt beadványában intézkedést kért szomszédja, P.F. kéményhasználatával kapcsolatban a tűzveszélyes, környezetszennyező és egészségkárosító kéményműködés azonnali megszüntetése érdekében. Az elsőfokú hatóság 2013. március 12-én kelt határozatával a kémény szabálytalanságára vonatkozó építésrendészeti intézkedés iránti kérelmet elutasította. A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során

az alperes az elsőfokú határozatot helybenhagyta azzal, hogy az eljárási díj megfizetésére vonatkozó kötelezettséget törölte, egyben felkérte az elsőfokú építésügyi hatóságot, hogy külön eljárás keretében a terasz beépítés ügyében érdemi döntést hozzon.

A felperes keresetet terjesztett elő az alperes határozata ellen, amelyet az elsőfokú bíróság a 2015. március 17-én kelt 15.K.33.31/2013/53. számú jogerős ítéletével elutasított.

Az elsőfokú hatóság az alperes felhívására lefolytatott eljárásában 2013. augusztus 6-án helyszíni szemlét tartott. A 2013. augusztus 12-én kelt I/321-26/2013. számú határozatával a felperes tárgyi ingatlanon meglévő lakóépület engedély nélkül beépített teraszára vonatkozó építésrendészeti intézkedés iránti kérelmét elutasította. Határozata indokolásában az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 47. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint 48. § (9) bekezdésére hivatkozott. A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2014. február 25-én kelt BPD/002/00158-8/2014. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának az elsőfokú határozatra kiterjedő felülvizsgálatát és hatályon kívül helyzését az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Előadta, hogy a kéménynek a tetőgerinc magasságáig kellene érnie, rendeltetésszerű, biztonságos használatra nem alkalmas. Sem a terasznak, sem a kéménynek használatbavételi, fennmaradási engedélye nincs. Álláspontja szerint az ügyindító okirat a FŐKÉTÜSZ által 2007. augusztus 28-án kiállított életveszély-figyelmeztető, az elsőfokú hatóság 2007. szeptember 12-én a FŐKÉTÜSZ átjelentésből hivatalosan tudomást szerzett a toldalékpületről, és a közvetlen életveszély-figyelmeztetőről, tehát megalapozott információval rendelkezett. 2007-ben nem született volna ügyindító okirat, ha nem történik meg a hátsó kertben az eredeti tervrajzon is túlnyúlóan a teraszbeépítés, akkor kémény sem készült volna rá. A teraszbeépítés és kéményépítés idejét a 2006-os építést követő évben kiállított FŐKÉTÜSZ életveszély-figyelmeztetője igazolja. Kifogásolta, hogy az alperes határozatát nem okiratokkal bizonyított tényekre alapította, ezért az jogszabálysértő. Az építési engedélyezési tervdokumentáció szerinti eredeti állapot visszaállítását kérte a teraszbeépítés és kéményének kialakítása nélkül, tekintettel arra, hogy az építkezés nem tíz éven túl, hanem tíz éven belül történt. Hivatkozott az Étv. 38. § (1) bekezdésére, az OTÉK 35. § (1) bekezdésére, a Ket. 1. § (1) bekezdésére, 4. § (1) bekezdésére, 7. és 15. §-ára, 29. § (1) bekezdésére, 33. § (1) bekezdésére, 50. § (3) bekezdésére, és 57. § (3) bekezdésére.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte, és

elutasította azt. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a Pp. 324. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 164. § (1) bekezdés szerint ráháruló bizonyítási teher ellenére a felperes nem igazolta kétséget kizáró módon, hogy az alperesi határozat az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértő. Leszögezte, hogy a jelen per tárgyát az ingatlanon meglévő lakóépület engedély nélkül beépített teraszára vonatkozó építésrendészeti intézkedés iránti felperesi kérelmet elutasító elsőfokú és az azt helybenhagyó másodfokú határozat bírósági felülvizsgálata képezte. Nem tartozott ezért jelen perre a kémény vizsgálata, arra vonatkozóan másik közigazgatási és bírósági eljárás volt folyamatban.

Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes vitatta azt az alperesi megállapítást, mely szerint a terasz bővítése korábban történt, így az elsőfokú hatóságnak az Étv. 48. § (9) bekezdésében foglalt intézkedési lehetősége kizárt. Hangsúlyozta e körben a bíróság, hogy a tíz éves objektív intézkedési határidő elteltéről kellett tehát állást foglalnia, ez pedig ténykérdés és nem szakkérdés. Ezért nem adott helyt a bíróság a felperes szakértői bizonyításra irányuló indítványának. Megállapította ugyanakkor, hogy a felperes nem tudta kétséget kizáróan igazolni azt az állítását, mely szerint a tárgyi teraszbeépítés 2006. évben történt. Az elsőfokú hatóság beszerezte a Budapest (...) szám alatti ingatlan tulajdonosa, P.F. 2013. január 20-án kelt nyilatkozatát, mely szerint az elmúlt tíz évben építkezés nem történt az ingatlanán. A ház szigetelését 2009 nyarán végezték, a kémény a lakhatási engedély óta üzemel. Nyilatkozatához csatolta a Fővárosi Kéményseprőipari Kft. szakvéleményét, kéménybevizsgálási jegyzőkönyvét, az elsőfokú végzést, továbbá V.F. és H.T. szomszéd lakosok tanúnyilatkozatát, mely szerint az ingatlanon tíz év alatt építési munka nem történt.

A bíróság tanúként meghallgatta P.F.et, aki azt vallotta, hogy 1989. évben építette a házukat, beleértve a teraszt is. A terasz a házhoz van csatolva, szervesen hozzáépítve, egy burkolt felületről van szó. 1989 óta nem történt az ingatlanon engedély köteles építési munka. A kémény is ugyanakkor épült, mint a terasz, 1989-ben.

A bíróság tanúként idézte B.P. is a felperes indítványára, aki azonban orvosi irattal kimentette magát, nyilatkozatában azt állította, hogy a terasz építése 2006-ban történt.

A felperes indítványozta a Díjbeszedő Holding Zrt.-től P.F. 2006., 2007. és 2008. évi kéményseprő számla másolatainak beszerzését. A bíróság ezen bizonyítási indítványnak nem adott helyt, tekintettel arra, hogy a számlák alapján a terasz építésének időpontja nem állapítható meg, azok nem alkalmasak a felperes által állított építési időpont kétséget kizáró alátámasztására. Utalt arra is a

bíróság, hogy a kéménnyel kapcsolatban keletkezett iratok a terasz építésének idejével kapcsolatos alperesi álláspont megcáfolására nem alkalmasak, ugyanis a bíróság a 15.K.33.31/2013/53. számú jogerős ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes nem igazolta azt, hogy a tárgyi kémény építésére a tíz éves objektív intézkedési határidőn belül került volna sor. Ez tehát a kémény tekintetében sem igazolódott. Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes azon állítását, mely szerint a terasz építésére 2006-ban került sor, kizárólag B.P. a felperes volt élettársa írásban tett nyilatkozata támasztja alá, míg azt, hogy az építésére tíz évnél régebben került sor, P.F. tanúvallomása, a közigazgatási eljárásban beszerezett 2013. január 23-án kelt nyilatkozata, továbbá V.F. és H.T. ugyanezen napon kelt nyilatkozatai igazolják. A felperes így az alperes ezzel kapcsolatos ténymegállapítását megcáfolni nem tudta. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a tíz éves intézkedési határidő elteltére tekintettel az építésügyi hatóságnak a terasz kapcsán nem kellett vizsgálnia a hátsó kert méretére és a beépítési mértékre vonatkozó szabályok megtartását sem.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését és a Pp. 221. § (1) bekezdését. Állította, hogy az elsőfokú hatóság hivatalból tudomást szerzett 2007. szeptember 12-én a 4165. számra iktatott iratból arról, hogy a szomszéd ingatlanon építési engedély nélküli terasz beépítés (toldaléképítmény) és kémény kialakítása, engedély nélküli használatba vétele történt. Az engedély nélkül elvégzett beépítések álláspontja szerint nem a bejelentést megelőző tíz éven túl, hanem tíz éven belül történtek. Az ingatlanon az engedély nélküli építkezés építési idejének bizonyítására indítványozta a 2006., 2007. és 2008. évre vonatkozóan a Díjbeszedő Holding Zrt. megkeresését a kéményseprő számlamásolatok beszerzése érdekében. Amennyiben a bíróság ezen bizonyítási indítványnak helyt adott volna, úgy egyértelműen tisztázható lett volna az a kérdés, hogy a terasz beépítés és a kémény kialakítás mikor készült. A felperes állította a Pp. 221. § (1) bekezdésének sérelmét az okból is, hogy a bíróság nem adott számot a felperes által felajánlott bizonyítás mellőzéséről, az ítélet a Pp. 3. § (4) bekezdésébe is ütközik.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult, és kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelő alaposággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az

ügyben irányadó tényállást, és abból az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le.

Kiemeli a Kúria, hogy a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

A felperesnek a Pp. 206. §-ának sérelmére vonatkozó felülvizsgálati kérelembeli hivatkozása kapcsán hangsúlyozza a Kúria, hogy az általánosan kialakult és következetes legfelsőbb bírósági - kúriai gyakorlat szerint, ha a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélettel megállapított tényállást, vagyis azt sérelmezi, hogy a bíróság a tényállást a Pp. 206. §-ának megsértésével állapította meg, a jogerős ítélet érintésének csakis akkor van helye, ha a tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. Nem állapítható meg azonban jogszabálysértés akkor, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja. A Pp. 206. §-a szerinti szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás - ha az nem iratellenes, vagy logikátlan - felülvizsgálata nem lehet eredményes. A felülvizsgálati eljárásban ugyanis felülmérlegelésnek nincs helye. Nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárása és jogerős ítélete e követelményeknek maradéktalanul megfelelt.

A felülvizsgálati kérelemben megsértettként megjelölt Pp. 221. § az ítélet indokolásával szemben támasztott törvényi követelményeket rögzíti. A Kúria megállapítása szerint a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet ezen törvényi kritériumoknak is eleget tesz. Az elsőfokú bíróság az alaposan, körültekintően, részletesen lefolytatott bizonyítási eljárásból vont le következtetését, az alkalmazott jogszabályokat pontosan és helytállóan rögzítette a jogerős ítélet indokolása. Tételesen és körültekintően vizsgálta a felperes keresetében a megtámadott határozatokkal szemben felhozott kifogásokat, és megalapozottan vette azt is figyelembe, hogy a felperes a rá háruló bizonyítási teher ellenére bizonyítási kötelezettségének a kereset teljesítéséhez szükséges mértékben nem tett eleget.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy az elsőfokú bíróság kiterjedt

bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményét a jogerős ítélet indokolása rögzíti is, ugyanakkor tartalmazza a felperes által felajánlott, de mellőzött bizonyítási indítványok megjelölését és az indítvány elvetésének okait is. Ezekkel a Kúria maradéktalanul egyetértett. Ebből következően a jogerős ítélet a Pp. 3. § (4) bekezdésében foglaltakat sem sértette meg.

A felperes felülvizsgálati kérelembeli előadásaival kapcsolatosan hangsúlyozza a Kúria, hogy ezekre a felperes a közigazgatási eljárás, és a per során is hivatkozott, azonban ezen tények és körülmények nem nyertek bizonyítást. Ennek hiányában pedig a felperes által igényelt építésrendészeti intézkedések megtételére jogszabályi lehetőség nem volt.

Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felperest a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

A felperes részére Budapest Főváros Kormányhivatala a Kúria előtti eljárásra pártfogó ügyvédet rendelt ki, akinek díját a 7/2002. (III.30.) IM rendelet és az 56/2007. (XII.22.) IRM rendelet alapján kell megállapítani.

Budapest, 2015. december 1.

Dr. Kárpáti Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ákos s.k. bíró